

РЕШЕНИЕ

№ 319

гр. Смолян, 06.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Росица Н. Кокудева

Членове: Петранка Р. Прахова
                      Зоя Ст. Шопова

при участието на секретаря Недялка М. Кокудева
като разгледа докладваното от Зоя Ст. Шопова Въззивно гражданско дело № 20225400500326 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.258-273 ГПК.

С решение № 167/24.06.2022 г. по гр.дело № 28/2022 г. Смолянският районен съд осъжда Сдружение “Съюз на българските автомобилисти“-гр.София /в качеството му на възложител/ и М. К. М. /в качеството му на делинквент/ да заплатят солидарно на К. М. К., по повод предизвикано от М. М. на 02.07.2021 г. ПТП с товарен автомобил „Мерцедес 815 Атего“, с рег.№ С **** НА, собственост на Сдружение „СБА“, обезщетение за имуществени вреди, причинени на собствения на К. К. лек автомобил „Тойота Рав 4“, с рег.№ СМ **** АХ, в размер на 1 326,50 лв., ведно със законната лихва от 02.07.2021 г. до окончателното изплащане на сумата; обезщетение за неимуществени вреди в размер на 800 лв. за претърпени болки и страдания, стрес и притеснения, ведно със законната лихва от 02.07.2021 г. до окончателното изплащане на сумата; както и деловодни разноски в размер на 617 лв.

С решението е отхвърлен искът на К. К. за обезщетение за

неимуществени вреди за горницата над 800 лв. до претендираните 1 673,50 лв.

К. К. от своя страна е осъден да плати на Сдружение „Съюз на българските автомобилисти“ – гр.София разноски по делото в размер на 224 лв. според отхвърлената част от иска.

Срещу това решение в осъдителните му части е подадена допустима въззивна жалба от М. К. М., с искане да бъде отменено изцяло, да бъдат отхвърлени исковете на К. К. и да се присъдят на М. направените пред двете инстанции разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят М. К. М., редовно призован, се явява лично, поддържа жалбата си и претендира за направените разноски.

С отговор по чл.263, ал.1 ГПК въззиваемият К. М. К., чрез пълномощника адв.Б.М., оспорва жалбата и моли за потвърждаване на решението в атакуваните части, както и за присъждане на разноски за въззивното производство.

В определения от съда срок е постъпило и писмено становище от М. М..

В съдебно заседание въззиваемият К. К., редовно призован, не се явява. Пълномощникът му адв.Б.М. поддържа доводите в отговора и моли да се присъдят разноските пред настоящата инстанция.

Другият ответник - Сдружение „Съюз на българските автомобилисти“ - гр.София не е обжалвал решението, но въз основа на неговата молба с вх.№ 3797/04.11.2022 г. за присъединяване по чл.265, ал.1 ГПК към жалбата на М. М., е конституиран във въззивното производство като жалбоподател. В същата молба, чрез пълномощника адв.Богдан Караманолов, сдружението изразява становище за основателност на жалбата, към която се е присъединило, като моли за отмяна на атакуваното решение и за цялостно отхвърляне на предявените от К. К. искове.

В съдебно заседание този жалбоподател, редовно призован, не се явява и не изпраща представител.

Съдът установява следното:

Решението е правилно и следва да се потвърди, като се имат предвид изложените от Смолянския районен съд мотиви на осн.чл.272 ГПК.

По оплакванията във въззивната жалба настоящият състав съобразява следното:

Основното възражение на ответника-делинквент М. М., което е направено както пред първата инстанция, така и пред тази, е, че искът, насочен направо срещу него и неговия възложител на работата, се явява недопустим, защото следвало да бъде насочен срещу застрахователя му по застраховка „Гражданска отговорност“, и то - ако последният откаже да изплати на пострадалия разликата между платената сума за имуществени вреди и търсената от пострадалия; както и въобще за неимуществените вреди.

Това възражение правилно е намерено за неоснователно с обжалваното решение, като е прието, че нито ЗЗД, нито КЗ уреждат поредност на претенциите на пострадалия от ПТП.

Съгласно Постановление № 7/77 г. от 4.X.1978 г., на Пленума на Върховния съд, т.8, пр.последно, причинителят на вредите не може да се позовава и на своя застраховка за "гражданска отговорност" за оспорване на предявен срещу него иск от пострадалия или пострадалите лица.

С т.1 на Тълкувателно решение № 2 от 6.06.2012 г. на ВКС по тълк. дело № 1/2010 г., ОСТК, е прието, че, при уважен иск срещу делинквента по [чл.45 ЗЗД](#), е допустим прекият иск на увреденото лице по [чл.407, ал.1 ТЗ](#) (отм.), съответно по действащия [чл. 226, ал.1 КЗ](#) срещу застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност". Съгласно т.2 от същото решение, плащането на сумата, присъдена на увреденото лице на основание [чл.45 ЗЗД](#), няма значение за допустимостта на прекия иск по [чл.407, ал.1 ТЗ](#) (отм.), съответно по [чл. 226, ал. 1 КЗ](#), но е от евентуално значение за неговата основателност.

В мотивите на същото решение е разяснено, че, независимо, че деликтното право и прякото право принадлежат на едно лице и възникват едновременно с общи елементи във фактическия състав, който ги поражда, от различните им основания следва, че, при отсъствието на изрична законова разпоредба, уреждаща поредността или връзката помежду им в съотношение на кумулативност, евентуалност или солидарност, те съществуват успоредно, като конкуриращи се, а не взаимно изключващи се и се погасяват в един и същи момент.

ВКС посочва още, че, затова с упражняване на деликтното право от увредения не се погасява прякото му право срещу застрахователя и обратното, като изборът на предпочетен ответник е въпрос на едновластна преценка на техния носител, характерна за всички субективни права, независимо от принадлежността им към един или друг отрасъл на обективното право.

В следващо Тълкувателно решение № 1 от 30.01.2017 г. на ВКС по т. д. № 1/2016 г., ОСГТК, е прието, че пострадалият няма право да получи обезщетение от делинквента над изплатеното от застрахователя обезщетение по задължителната застраховка по риска "Гражданска отговорност" на автомобилистите въз основа на постигнато споразумение, в което увреденият е заявил, че е напълно обезщетен за съответната вреда. За да приеме този резултат, в мотивите ВКС разяснява, че: „Притежателното имуществено право на увреденото лице спрямо застрахователя на делинквента по прекия иск по [чл.432, ал. 1 от Кодекса за застраховането \(КЗ\)](#), респ. [чл.226, ал.1 от КЗ](#) (отм.), е уредено в съотношение на алтернативност с деликтното право на пострадалия по [чл.45 от Закона за задълженията и договорите \(ЗЗД\)](#) срещу носителя на гражданската отговорност. Съобразно разясненията, дадени в [т. 1 от тълкувателно решение № 2/6.06.2012 г. по тълкувателно дело № 1/2010 г. на ВКС, ОСТК](#), прякото и деликтното право на пострадалия възникват едновременно с общи елементи в пораждащия ги фактически състав, съществуват успоредно като конкуриращи се права и се погасяват в един и същи момент, но след окончателното удовлетворяване на увреденото лице. Въпрос на преценка на носителя на тези права е от кого да потърси репарирание на претърпените вреди. Когато застрахователят удовлетвори пострадалия, последният няма основание да търси повторно обезщетение и от причинителя на вредата, защото задължението за обезщетяване на вредите от осъществения застрахователен риск е еднакво по своето съдържание и за застрахования делинквент, и за неговия застраховател. Както е посочено в мотивите към [т. 1 на тълкувателно решение № 1/23.12.2015 г. по тълкувателно дело № 1/2014 г. на ВКС, ОСТК](#), когато обхватът и размерът на вредите са едни и същи, те имат обвързващо действие в материалноправно отношение. Въпреки че отговорността на застрахователя и тази на делинквента произтичат от различни правоотношения, същите са функционално свързани, тъй като непозволеното увреждане е елемент от

фактическия състав на застрахователното събитие.“

Изтъква се по-нататък в същите мотиви, че, при сключено извънсъдебно споразумение между пострадалия и застрахователя по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, с което те са постигнали съгласие за изплащане на обезщетение за вредите от застрахователното събитие, изрично заявявайки, че платената сума ги покрива изцяло, увреденото лице няма основание да търси репарирание на същите вреди отново по съдебен ред както от застрахователя по [чл.432, ал.1 от КЗ](#), респ. [чл. 226, ал.1 от КЗ](#) (отм.), така и от делинквента по [чл.45 и сл. от ЗЗД](#).

ВКС обяснява, че валидно сключеното споразумение е израз на волята на страните за уреждане на възникналото правоотношение относно обезщетението за претърпени вреди от непозволеното увреждане. Функционалната връзка на деликта с основанието за плащане на застрахователното обезщетение обуславя извода, че с изплащането от застрахователя на обезщетението, предмет на сключеното споразумение, се погасява както прякото право на увреждения срещу застрахователя, така и деликтното му право срещу причинителя на вредата.

На последно място в мотивите е подчертано, че, при удовлетворяване на увреденото лице с изплащане от страна на застрахователя на уговореното в споразумението обезщетение в пълен размер претенцията на пострадалия против делинквента по [чл. 45 и сл. от ЗЗД](#) се явява неоснователна, но не и недопустима, тъй като основателността на иска не е процесуална предпоставка за надлежното му упражняване. Увреденото лице може да получи обезщетение само за вредите, които са останали неудовлетворени, а това са вредите, които не са били предмет на споразумението - други по вид и/или новонастъпили вреди, както и когато споразумението е ограничено от лимита на застрахователната сума по сключената застраховка. В тези случаи, както и когато споразумението е недействително, отговорността на делинквента може да бъде ангажирана за разликата между полученото обезщетение до размера на действително претърпените вреди.

По настоящото дело не е спорно и се вижда от приетите като доказателства документи по преписката вх.№ 042-133/06.07.2021 г. на

ответниковия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ ЗД „Евроинс“ АД-гр.София, че от същото застрахователно дружество е изплатено на ищеца-въззиваем обезщетение за имуществени вреди от същото ПТП в размер на 2 659,12 лв. – за повредите по управлявания от ищеца автомобил „Тойота-Рав 4“. Обаче нито има твърдения, нито се откриват доказателства да е налице между ищеца-въззиваем и този застраховател на делинквента необходимото, според горното тълкувателно решение от 30.01.2017 г., споразумение между К. К. и ЗД „Евроинс“ АД, в което те изрично да заявяват, че платената сума покрива изцяло понесените от К. щети от процесното ПТП.

При това положение искът на К. К. не е недопустим, както настоятелно се поддържа от ответниците-жалбоподатели, а е частично основателен, както правилно е прието от РС-Смолян - уважен е в частта за имуществените вреди само за разликата от 1 326,50 лв. над платеното от застрахователя и взето предвид от СмРС, до доказаното от ищеца като действителен размер на нанесените повреди на автомобила му.

Неоснователно е оплакването във въззивната жалба, че за оценка на имуществените вреди следва да се ползва тази на застрахователя по горната преписка, защото тя била изготвена коректно, не била оспорена от ищеца и съответствала на съществуваща нормативна база.

Приетият с обжалваното решение размер на имуществените вреди е установен в състезателно исково производство с участието на заинтересованите страни, като неучастието на ЗД „Евроинс“ АД/непривличането му като трето лице-помагач на ответниците/, е резултат от тяхното процесуално бездействие: изобщо от М. М. не е направено с отговора на исквата молба, когато е крайният срок за това, подобно искане за конституирането на застрахователя като негов помагач; а направеното в тази насока искане от клона в Смолян на Сдружение „СБА“ по молба вх.№ 689/11.02.2021 г. е оставено без разглеждане с протоколно определение от 28.04.2022 г. поради подаването и от ненадлежна страна. В срока на подадения вече от надлежния ответник - самото Сдружение „СБА“-гр.София, а не Смолянският му клон, отговор на исквата молба с вх.№ 1582/30.03.2022 г., подобно искане не е заявено.

За изясняването на величината на щетите са използвани

специалните знания на вещото лице по правилно приетата от съда автотехническа експертиза с основно и допълнително заключения. Те са дадени от експерта при пълното му съзнание за носената от него отговорност по чл.291 НК, за което е направил надлежно изявление, видно от протоколите на съдебните заседания, и са обсъдени от СмРС заедно с всички останали доказателства по делото. Не се откриват причини, поради които тези заключения да не бъдат кредитирани.

Не може да бъде споделен и следващият довод във въззивната жалба как искът за немуществени вреди следвало да бъде отхвърлен изцяло, защото не били събрани доказателства за основателността му.

За да обоснове претенцията си относно неимуществените вреди, ищецът излага няколко групи факти в исковата молба – че самото ПТП предизвиква у него стрес, тревога, страх, социален дискомфорт, непреодолима тревожност, в резултат на които се появяват и безсъние и главоболие, продължаващи и досега; на следващо място – че се обострят страданията му от съществували отпреди две заболявания /хипертония и дислипидемия/, заради което се налага допълнително лечение; че си идва в България само за двуседмичния си отпуск, като има много проблеми и задачи за решаване, изискващи да ползва колата. Вместо да се занимава с тях, той се заема с проблемите около ПТП, не успява да се прибере навреме след изтичане на срока на отпуска /включително заради задължението да присъства на 23.09.2021 г. в съда по дело № 431/2021 г., за да даде показания/, така отпътува за Англия чак през ноември 2021 г., нарушава трудовия си договор и се налага да си търси там нова работа.

С обжалваното решение РС-Смолян присъжда на ищеца обезщетение от 800 лв. само за онези неимуществени вреди, които намира за доказани, а именно: само за изживения непосредствено от ПТП стрес, изпитваните от него притеснение и тревожност, болките в гърба и врата, безсънието. Тези факти приема за установени от показанията на разпитаните свидетели К. и Г..

Т.е., обезщетението не се присъжда за останалите твърдени от ищеца две групи вреди, обратно на поддържаното във въззивната жалба, защото съдът заключава, че за тях не са събрани

доказателства, приемайки, че: от представените писмени доказателства за проведени от ищеца медицински прегледи и лечение не се установява травматично увреждане; че представеният амбулаторен лист свидетелства за хипертония с голяма давност, ето защо нито високото кръвно налягане, нито повишените показатели на холестерол на ищеца се явяват в пряка причинна връзка с ПТП; че няма такава и между катастрофата и свързаните с нея последващи ангажименти и загубата на работно място от страна на ищеца в Англия.

Затова е безпредметно да се обсъждат доводите в жалбата относно приложените медицински документи и самите преглед и изследвания, които удостоверяват; и относно противоречия в свидетелските показания за хроничните заболявания на ищеца.

Вредите, за чието овъзмездяване се присъждат 800-те лева, действително са доказани категорично от показанията на свидетелите М. К./баща на ищеца/ и Н. Г./негов вуйчо/. Невярно е твърдението в жалбата, че за тези факти нямало абсолютни никакви доказателства, а само твърдения на заинтересовани лица. Законът не забранява релевантни за спора факти да се установяват чрез показанията на такива лица, а само поставя условие те да „се преценяват от съда с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид възможната тяхна заинтересованост.“ – чл.172 ГПК. Това задължение е изпълнено от РС-Смолян, който правилно дава вяра на тези гласни доказателства. Въззивният съд също ги намира за напълно годни да установят горните вреди. Несъобразяването с показанията би било съществено процесуално нарушение, което обаче не е допуснато от СмРС.

На осн.чл.78, ал.1 ГПК жалбоподателите следва да бъдат осъдени солидарно да заплатят на въззиваемия К. направените от него разноски във въззивното производство за адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв. по приложен договора за правна помощ и съдействие и списък на разноските.

По изложените съображения Смолянският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 167/24.06.2022 г. по гр.дело № 28/2022 г. Смолянският районен съд в обжалваните части, с които М. М. и Сдружение „СБА“-гр.София са осъдени солидарно да платят на К. К. обезщетение за имуществени вреди, причинени на собствения на К. К. лек автомобил „Тойота Рав 4“, с рег.№ СМ **** АХ, в размер на 1 326,50 лв., ведно със законната лихва от 02.07.2021 г. до окончателното изплащане на сумата; обезщетение за неимуществени вреди в размер на 800 лв. за претърпени болки и страдания, стрес и притеснения, ведно със законната лихва от 02.07.2021 г. до окончателното изплащане на сумата; както и деловодни разноски в размер на 617 лв.

В останалите части решението на Смолянския районен съд не е обжалвано и е влязло в сила.

ОСЪЖДА М. К. М., ЕГН *****, от гр.Смолян, ул.П.Р.Славейков № 6, вх.В, ет.1, ап.30, и СДРУЖЕНИЕ „СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛИСТИ“-гр.София, ЕИК ****, солидарно да заплатят на К. М. К., ЕГН *****, от гр.Р., ул.В.Л. № 10, вх.А, ет.3, ап.7, направените във въззивното производство разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв./триста лева/.

Решението не подлежи на обжалване заради ограничението по чл.280, ал.3, т.1, пр.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____